
Ландшафтний дизайн, як невід’ємна частина естетики території готельного та ресторанного бізнесу

Євгенія Мендела

Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи, факультет туризму, Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, м. Івано-Франківськ, Україна

ORCID: 0000-0003-0846-6449

Для цитування цієї статті:

Мендела Євгенія. Ландшафтний дизайн, як невід’ємна частина естетики території готельного та ресторанного бізнесу. International Science Journal of Engineering & Agriculture. Vol. 1, No. 4, 2022, pp.1-7. doi: 10.46299/j.isjea.20220104.07.

Надійшла до редакції: 14 вересня 2022 р.; **Схвалено:** 21 вересня 2022 р.;

Опубліковано: 01 жовтня 2022 р.

Анотація. Сьогодні озеленення відіграє важливу роль як в естетиці, так і в загальній композиції. Зелені насадження виконують багато функцій: гігієни, охорони, архітектури та мистецтва, протипожежної охорони та рекреації. Використання ландшафтного дизайну в озелененні спрямоване на підвищення якості життя людини та створення сприятливих умов дозвілля, що є невід’ємною частиною діяльності готельного підприємства та забезпечує високий рівень конкурентоспроможності в індустрії гостинності. Ландшафтний дизайн дуже популярний у всьому світі. Ландшафтний дизайн - це органічне поєднання природних елементів і архітектури. Це допомагає організувати простір відповідно до функціональних, екологічних та естетичних вимог, створює яскравий художній образ і підвищує конкурентоспроможність готелів і ресторанів. Це наука створення стильних поєднань саду та парку, перетворення території навколо готелю чи ресторану в центр комфорту та вишуканого стилю. Професійний підхід передбачав узгодження всіх елементів зони в єдиному гармонійному просторі. Перелік сучасних напрямків дизайну вражає різноманітністю та винахідливістю, тому ви завжди зможете вибрати оптимальний варіант для конкретного готельно-ресторанного бізнесу. Розуміючи, що таке ландшафтний дизайн, можна зрозуміти важливість залучення професіоналів. Проект створювався протягом багатьох років і враховує найдрібніші нюанси конкретного готелю чи ресторану. Допомога досвідчених фахівців стане запорукою краси і зручності вашого «раю». У статті розглянуто залежність рівня конкурентоспроможності готельно-ресторанного господарства від просторових рішень прилеглої території, дано визначення термінів, а також характеристики «дизайну» та «ландшафту».

Ключові слова: природоінтегровані будівлі, індустрія гостинності, готель, ресторан, дизайн, ландшафтний дизайн, конкурентоспроможність.

1. Вступ

Світова готельна індустрія демонструє стабільне зростання. Сьогодні він визначається як «феномен ХХІ століття» і став одним із основних напрямків соціально-економічної діяльності, який можна вважати бізнесом ХХІ століття. Лідуючі позиції в його структурі займають готельно-ресторанний бізнес через їх більшу динамічність і прибутковість. В умовах жорсткої конкуренції за власників готелів і ресторанів актуальною є проблема пошуку та застосування

нових методів управління, щоб споживачі могли виділити свої заклади серед інших підприємств готельно-ресторанної індустрії [2]. Одним із найефективніших засобів відмежування готелів і ресторанів від багатьох інших закладів проживання та харчування є використання ландшафтного дизайну, гуманістична місія якого полягає насамперед у підвищенні якості життя та створенні сприятливих рекреаційних умов, які є невід’ємною частиною закладу індустрії гостинності та конкурентоспроможність діяльності підприємств [10].

Визначенню «ландшафтний дизайн» майже 200 років, воно вперше з’явилося в Сполучених Штатах. У 19 і 20 ст. ландшафтний дизайн отримав всесвітнє визнання. Сьогодні існує багато стилів дизайну. Звичайну ділянку можна не тільки перетворити на мальовниче і красиве місце, а й показати внутрішній світ і світогляд клієнта [12].

Ландшафтний дизайн складається з декількох етапів, кожен з яких вимагає максимальної уваги і грамотного виконання. Помилки в цій ситуації можуть призвести до кардинальних змін зовнішнього вигляду загальної композиції. Тому роботи з озеленення та благоустрою можна доручити лише злагодженим професіоналам.

Основою ландшафтного дизайну є архітектурний об’єкт [13]. Початок роботи пов’язано з реставрацією та обслуговуванням будівель на території.

Другий етап роботи – планування газону. Тип трав’яного покриття значною мірою залежить від кількості різних видів рослин. Вони об’єднані в оригінальні композиції, які в майбутньому утворюють на ділянці гармонійний ансамбль.

2. Об’єкт і предмет дослідження

Об’єктом дослідження є ландшафтний дизайн, як наука про перетворення прибудинкової території на осередок витонченого стилю і затишку. Предметом є екологічність та статус ландшафтного дизайну готельно-ресторанного комплексу.

3. Мета та задачі дослідження

Метою цієї статті є дослідження ландшафтного дизайну, як однієї з найпопулярнішої галузі сучасного дизайну. Задача – узагальнити й систематизувати відомості про вплив ландшафтного дизайну на естетичний вигляд готельного та ресторанного господарства.

4. Аналіз літератури

М. Портер, Ф. Котлер, Дж. Дж. Ламбен, А. Дж. Стрікленд III, Д. У. Кревенс та інші відомі в країні та за кордоном письменники присвятили багато наукових досліджень визначенню стратегічного напрямку підвищення конкурентоспроможності готелів і ресторанів. Серед вітчизняних науковців, які досліджують екологізацію у сфері послуг, можна відзначити Т. Галушкіну, Н. Крижановську [8], О. Карасьову. Проте в їхній роботі недостатньо досліджено використання ландшафтного дизайну як засобу забезпечення високого рівня конкурентоспроможності.

5. Методи дослідження

Під час написання статті використовувалися емпіричні, теоретичні методи дослідження, метод моделювання та синтезу.

6. Результати досліджень

В Європі на рівні ландшафтного планування вирішуються загальні питання формування та охорони природного середовища в національному та регіональному масштабі [8]. Особливістю ландшафтного планування є організація великих за площею просторових середовищ, де вертикальний розмір є занадто малим відносно запланованого масштабу. Значно менші масштабні особливості мають об'єкти ландшафтної архітектури. Ландшафтна архітектура займається формуванням і збереженням ландшафтів з різним співвідношенням природних і штучних. Протягом останнього століття сфера ландшафтної архітектури значно розширилася. він націлений на все більші міські та приміські простори.

На сучасному етапі виділяють різні стилі ландшафтного дизайну: звичайний, кантрі, сільський, природний, японський, китайський, змішаний. Реалізація того чи іншого дизайну залежить не тільки від платоспроможності клієнта, але і від характеристик його ділянки. Наприклад, технології його створення та розміщення розробляються відповідно до властивостей ґрунту на території та майбутнього використання штучних водойм. Ділянка горбистої місцевості ідеально підходить для будівництва альпійської гірки. Є багато способів дизайну: гори можуть мати або не мати водоспадів, відрізнятися за висотою та площею, можуть бути виготовлені з певних видів каменю та прикрашені різними видами рослин. До речі, можна за кілька днів зробити патіо своїми руками, яке буде чудово виглядати на рівному майданчику навпроти.

Основним принципом ландшафтного дизайну є гармонійне поєднання всіх компонентів місцевості: природних об'єктів, алей, доріжок, садів, водойм тощо. Люди розвивалися понад століття, перш ніж ландшафтний дизайн став окремою галуззю. Сади використовувалися як прикраси для навколишнього середовища з Середньовіччя. У ті часи на стародавньому Сході садівництво було дуже затребуваним, по суті, це був перший крок у становленні ландшафтного дизайну. Найяскравішим прикладом виконання ландшафтного дизайну тієї епохи є знамениті Вісячі сади, які були удостоєні звання одного з семи чудес світу. У результаті людина поступово накопичує досвід поєднання зеленої композиції для створення краси.

Сьогодні дизайн готелів і ресторанів є важливою частиною підвищення впізнаваності бренду та підвищення лояльності споживачів, тим самим збільшуючи прибуток. Зрештою, реакція споживачів на просторову організацію всередині та поза інституціями та їхня оцінка очікуваних умов життя відображаються у готовності споживачів отримати відповідні послуги з часом. З огляду на це, найкраще визначити поняття «дизайн».

Дизайн – художньо-оформлювальна діяльність, яка має на меті спроектувати основне середовище, гармонійно поєднатися з природним середовищем, задовольнити потреби людини [1].

Однією з найпопулярніших галузей сучасного дизайну є ландшафтний дизайн, який став поширеним у зв'язку зі зростанням важливості покращення якості навколишнього середовища.

Ландшафтний дизайн – це формування та здійснення заходів з перетворення земель і проектування [3]. У Європі рівень ландшафтного планування вирішує загальні питання формування та охорони природного середовища національного та регіонального рівня. Особливістю ландшафтного планування є організація просторових середовищ великої площі, де вертикальний розмір є занадто малим щодо запланованого масштабу. Об'єкти ландшафтної архітектури мають значно менші масштаби. Ландшафтна архітектура вирішує завдання формування і збереження ландшафтів з різним співвідношенням природних і штучних. Сфера ландшафтної архітектури значно розширилася за останнє століття. Його об'єктами все частіше стають міські та заміські простори.

Є багато рішень для ландшафтного дизайну. Сюди входить будівництво альпійських гірок, оформлення газонів і квітників, організація освітлення та поливу, включення малих

архітектурних форм (скульптур, альтанок, містків, гойдалок), штучних водойм тощо [4]. Від того, наскільки професійно розроблений і реалізований проект ландшафтної архітектури, наскільки він буде комфортним на місці, і чи буде виконувати ряд важливих функцій, залежить:

- релаксація та оздоровлення (формування просторів дозвілля з високим психофізіологічним і логічним впливом – зняття втоми, стресу, покращення настрою);
- санація (поліпшення екологічних характеристик знезараження повітря, вакуумування, екологічне живлення рослин);
- захисні функції (корисні функції) - забезпечення комфортної температури, необхідної вологості, захисту від сонця, поглинання шуму, усунення негативного впливу штучного середовища;
- суспільство (гуманізація середовища спілкування, впровадження більш успішних ділових зв'язків, естетичне та моральне виховання);
- просторова організація (розумна тривимірна організація зовнішнього середовища шляхом створення ширм, перегородок, поділу просторів на зони);
- архітектура і мистецтво (формування просторів з високим естетичним характером за допомогою природних компонентів) [5].

Землю, дерева, рослини, квіти, воду, траву та малі форми рельєфу слід враховувати та використовувати комплексно при озелененні навколишнього середовища та персоналізації дизайну готельних ресторанів [9]. Важливу роль у плануванні та проектуванні відіграє рельєф місцевості з водосховищами, річками, струмками, фонтанами як фоном, чорноземним піском чи кам'янистих плям на тлі. Таке органічне поєднання з властивою йому природою, динамікою та загадковістю може створити благодатне та здорове екологічне середовище.

Є три варіанти облаштування території навколо готелю та ресторану:

- ландшафтний дизайн на етапі будівництва закладу;
- облаштування території готелю паралельно з процесом реконструкції;
- змінити ландшафт прилеглої території, не перериваючи роботу закладу.

Найбільш оптимізованим і економічно вигідним варіантом є перший, оскільки в цьому випадку можна врахувати кожен деталь, вчасно обговорити, створити ландшафтний дизайн, уніфікований з концепцією готелю [6].

Ландшафтні дизайни готелів та ресторанів характеризуються послідовним екологічним дизайном з використанням природних елементів і визначенням кількох етапів [11]:

1) Проаналізувати еколого-ергономічні параметри середовища, в якому розташовані елементи ландшафтного дизайну (температура, вологість, освітленість, газ тощо), визначити ступінь забруднення навколишнього середовища, визначити характер, інтенсивність, ступінь і специфіку втоми організму. трудовий процес;

2) Вирішення функціональних питань з урахуванням просторових та організаційних властивостей елементів ландшафтного дизайну: створення композицій для розчленування приміщень або їх ізоляції, огороження та захисту від шуму, пилу, газів тощо;

3) Враховуючи естетичні властивості рослини (висота, форма, структура, колір листя тощо) та формування композиції безпосередньо впливати на психологію та емоції людини, викликаючи позитивні емоції, що сприяють розслаблюючому ефекту;

4) Остаточний відбір установки здійснюється за заданими проектними характеристиками [13].

Вертикальне озеленення – це озеленення вертикальних поверхонь, тобто поверхонь будинків, альтанок, будівель, огорож, парканів з в'юнкими рослинами, зрубаних дерев тощо. Технологія проста у використанні, не вимагає особливого догляду, очищає повітря, є природним зволожувачем і вважається розкішним декоративним елементом [7].

Яскравим прикладом використання ландшафтного дизайну для створення інноваційної архітектури в індустрії гостинності є готель ParkRoyal у Сінгапурі [14]. Сучасний об'єкт для розміщення в гармонії з природою, це скляний хмарочос з тропічними рослинами, які не

тільки оточують будівлю, але й самі є її основною частиною. Готель – це оазис у природній обстановці в центрі жвавого мегаполісу. Його фасад складається з тропічних рослин, виноградної лози, пальм, органічно інтегрованих у структуру будівлі. Бетонні та скляні поверхні будівлі створюють природний ландшафт в міських умовах. Зелена площа поверху готелю становить 15 000 кв².

Для порівняння оберемо схожий п'ятизірковий готель у Сінгапурі «Hotel Boss»[15], будівля якого була побудована в сучасному стилі з повністю скляним фасадом.

Попит на проживання в готелях «ParkRoyal» вищий, ніж у готелях «Hotel Boss». Тому «ParkRoyal» резервують на два тижні наперед, а «Hotel Boss» завжди має вільні номери. Отже, озеленення готелів і ресторанів має великий вплив на формування попиту на послуги розміщення та харчування [10]. Він покликаний створити позитивне сенсорне середовище, яке сприяє отриманню естетичного задоволення та надає рекреаційний вплив на гостей індустрії гостинності, тим самим позитивно впливаючи на конкурентоспроможність бізнесу на ринку послуг та збільшуючи прибуток.

7. Перспективи подальшого розвитку досліджень

Однією з найпопулярніших сфер сучасного дизайну є ландшафтний дизайн, який набув популярності у зв'язку зі зростанням важливості покращення якості навколишнього середовища. Ландшафтний дизайн – це розробка та реалізація заходів щодо перетворення та оформлення ділянок. Процес облаштування території через ландшафтний дизайн починається з загального проектування. Основними завданнями на цьому етапі є визначення вихідних даних, розробка архітектурно-планувального завдання, пояснення ідей, створення ескізних проектів та підготовка документів. Успіх створення проекту залежить від якості збору початкових даних у регіоні, зокрема:

- характеристики ґрунтового покриву та інженерно-геологічні умови,
- водні ресурси (водойми, природні джерела, штучні свердловини),
- унікальні природні кліматичні умови,
- існуючі або майбутні споруди та комунікації (наземні та підземні),
- рослинність, тваринний світ,
- наявність об'єктів природно-заповідного фонду.

Як і будь-яке мистецтво, ландшафтний дизайн постійно змінюється. Різні стилі приходили і зникали, але радість від поваги до природи залишалася незмінною протягом сотень років.

8. Висновки

Ландшафтний дизайн – окрема галузь мистецтва. Його метою є органічне поєднання архітектури та природних елементів, а детальне проектне вивчення елементів мікроландшафту базується на принципі вирішення будівельної конструкції та її середовища в цілому. Саме ландшафтний дизайн забезпечує цей зв'язок і детальну організацію найближчого оточення людини, сприяючи синтезу природних і штучних елементів у навколишньому середовищі.

Як інструмент підвищення конкурентоспроможності готелів і ресторанів, ландшафтний дизайн допомагає організувати простір відповідно до функціональних, екологічних та естетичних вимог, створюючи яскраві художні образи, що викликають позитивні емоції, забезпечуючи тим самим впізнаність готелю.

На прикладі завантаженості в п'ятизіркових готелях «ParkRoyal» та «Hotel Boss» у Сінгапурі доведено, що якість обслуговування клієнтів має значну перевагу. При цьому, щоб забезпечити високий рівень конкурентоспроможності та підвищити лояльність споживачів, власники готелів повинні віддавати перевагу новим унікальним формам управління та йти в ногу з світовими тенденціями готельної індустрії.

Впровадження в Україні вертикального ландшафту, саду на даху, зимового саду та інших технологій. Є багато переваг не тільки для готельно-ресторанної індустрії, а й для країни в цілому.

Список літератури:

1. Bilodid Yu. M. (2018). *Osnovy dyzaynu: Navchal'nyy posibnyk* [Basics of Design: A Study Guide]. K.: Ed. PARAPAN [in Ukrainian].
2. Volkov Yu. (2013) *Inter"yer ta obladnannya restoraniv ta hoteliv* [Interior and equipment of restaurants and hotels]. K.: Phoenix [in Ukrainian].
3. Votinov M. A. (2016) *Typolohiya ob"yektiv landshaftnoho dyzaynu : Konspekt lektsiy z dystsypliny «Landshaftnyy dyzayn»* [Humanization of the landscape and recreational infrastructure of the most significant city. "Ukrainian-Polish architectural visions: a view through times and eras": [monograph]. Collective publication] Kharkiv: Golden Pages [in Ukrainian].
4. Votinov M. A. (2013) *Typolohiya ob"yektiv landshaftnoho dyzaynu : Konspekt lektsiy z dystsypliny «Landshaftnyy dyzayn», modul' № 1. Kharkiv. nats. akad. mis'k. hosp-va* [Typology of landscape design objects: Synopsis of lectures on the discipline "Landscape design", module No. 1. Kharkiv. national Acad. urban farm]. Kharkiv: KhNAMG [in Ukrainian].
5. Hrodzynskiyi M.D., Savytska O.V. (2005) *Estetyka landshaftu: Navchal'nyy posibnyk* [Landscape aesthetics: Study guide]. K.: Kyiv University Publishing and Printing Center [in Ukrainian].
6. Hrytsiuk L., Pekarchuk O. (2011) *«Inter"yer. Al'bom-posibnyk u dvokh chastynakh. Chastyna I» L'viv: Vydavnytstvo L'vivs'koyi politekhniky* ["Interior. A guide album in two parts. Part I"]. Lviv: Publishing House of Lviv Polytechnic [in Ukrainian].
7. Zakharchenko P.V., Dolhyi E.M. and other. (2005) *Suchasni kompozytsiyni budivel'no-ozdoblyval'ni materialy. Pidruchnyk* [Modern composite building and finishing materials. Textbook]. K.; KNUBA [in Ukrainian].
8. Kryzhanovska N. Ya. (2019) *Navchal'ne vydannya dlya studentiv napryamu 1201«Arkhitektura», dystsypliny «Landshaftnyy dyzayn»* [Educational publication for students of the direction 1201 "Architecture", discipline "Landscape design"]. Kharkiv: KhNAMG [in Ukrainian].
9. Landscape design of the area around the hotel, gardens and their types. (2022). *Oficijnyj sayt Landshaftnyy dyzayn terytoriyi navkolo hotelyu, sady i yikh typy* [The official site Landscape design of the area around the hotel, gardens and their types]. Retrieved from <https://jak.bono.odessa.ua/articles/landshaftnij-dizajn-teritorii-navkolo-gotelju-sadi.php> [in Ukrainian].
10. Rudenko V. P. (2011) *Estetychna orhanizatsiya seredovyshcha hotelyu. Osnovy hotel'noyi spravy* [Aesthetic organization of the hotel environment. Basics of the hotel business]. Kyiv: Center for Education. 1-ry [in Ukrainian].
11. Landscape design styles, landscapes (2022). *Oficijnyj sayt Styli landshaftnoho dyzaynu, landshafty* [The official site Landscape design styles, landscapes]. Retrieved from <https://kievrem.com.ua/ua/svit-landshaftu/stili-landshaftnogo-dizajnu/> [in Ukrainian].
12. Trends in hotel architecture (2022). *Oficijnyj sayt Trendy v arkhitekturi hoteliv* [The official site Trends in hotel architecture]. Retrieved from <https://welcometimes.ru/opinions/trendy-v-arhitekture-oteley> [in Ukrainian].
13. Shapoval S.L. (2010) *Hromads'ke budivnytstvo. Kurs lektsiy* [Public construction. Course of lectures]. KNTEU [in Ukrainian].
14. ParkRoyal Collection Pickering, Singapore (2022). *Oficijnyj sayt ParkRoyal Collection Pickering, Singapore* [The official site ParkRoyal Collection Pickering, Singapore] Retrieved from <https://www.panpacific.com/en/hotels-and-resorts/pr-collection-pickering.html> [in Ukrainian].
15. Hotel Boss - SG Clean, Singapore (2022). *Oficijnyj sayt Hotel Boss - SG Clean, Singapore* [The official site Hotel Boss - SG Clean, Singapore] Retrieved from <https://www.booking.com/hotel/sg/boss.uk.html> [in Ukrainian].

Landscape design as an integral part of the aesthetics of the hotel and restaurant business territory

Yevheniia Mendela

Department of Hotel- Restaurant and Resort Business, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk.

ORCID: 0000-0003-0846-6449

Abstract. In times of intense competition for hotel and restaurant owners, the question arises of finding and using by consumers new ways of identifying their establishments among other establishments of the hotel and restaurant industry. The most effective way to distinguish a hotel and restaurant from many other accommodation and food establishments is to use landscape design. Today, landscaping plays an important role in both aesthetics and overall composition. Greenery performs many functions: hygiene, protection, architecture and art, fire protection and recreation. The use of landscape design in landscaping is aimed at improving the quality of human life and creating favorable leisure conditions, which is an integral part of the hotel business and provides a high level of competitiveness in the hospitality industry. Landscaping is very popular all over the world. It is the science of creating stylish combinations of garden and park, turning the area around a hotel or restaurant into a center of comfort and refined style. The professional approach involved the coordination of all elements of the zone in a single harmonious space. The list of modern design trends impresses with variety and ingenuity, so you can always choose the best option for a particular hotel and restaurant business. Understanding what landscape design is, you can understand the importance of attracting professionals. The project was created over many years and takes into account the smallest nuances of a particular hotel or restaurant. The help of experienced professionals will be the key to the beauty and convenience of your "paradise". The article considers the dependence of the level of competitiveness of the hotel and restaurant industry on the spatial solutions of the surrounding area, defines the terms, as well as the characteristics of "design" and "landscape". Landscape design is an organic combination of natural elements and architecture. It helps to organize space in accordance with functional, ecological and aesthetic requirements, creates a bright artistic image and increases the competitiveness of hotels and restaurants.

Key words: nature - integrated buildings, hospitality industry, hotel, restaurant, design, landscape design, competitiveness.
